

RESUMÉ

Téma diplomové práce je vyjádřeno jejím názvem: *Pohled na autorství Pentateuchu v průběhu dějin*. Cílem práce tudíž není zmapování postupného vzniku Pentateuchu. Pokusili jsme se však postupně projít staletími, od textu samotného Pentateuchu a ostatních biblických knih, v nichž nalézáme zmínky o židovském Zákoně, přes období starověku a středověku až do naší doby a pozorovat utváření měnícího se pohledu na autorství Pentateuchu. Zároveň jsme se pokusili, nakolik to bylo možné, proniknout také za jednotlivá tvrzení o autorství Pentateuchu, do jejich filosoficko-teologického pozadí.

Podle period vývoje pohledu na autorství Tóry jsou také rozděleny kapitoly práce. Po *Předmluvě* a *Úvodu* následuje kapitola s názvem *Biblické zmínky*, v níž procházíme nejprve Pentateuchem a poté dalšími knihami Starého i Nového zákona a všímáme si, jak k otázce autorství Zákona přistupovali autoři biblických knih.

Další kapitola s názvem *Předkritické období* je věnována dlouhému období starověku a středověku, a to nejen v prostředí křesťanském, ale také v židovském. Ač bylo v této době mojíšské autorství Tóry přijímáno s naprostou samozřejmostí, přece již zde existovaly různé názory na podobu a hloubku Mojžíšovy role ve vzniku Pentateuchu.

Následující kapitola nese název *Historicko-kritický pohled* a je věnována novověkému historicko-kritickému přístupu ke zkoumání vzniku a autorství Pentateuchu. Zde se seznamujeme s jednotlivými kritickými teoriemi vzniku Pentateuchu. Nejvíce prostoru je pochopitelně věnováno teorii pramenů a také kritice formy, která do diskuse o vzniku Tóry přinesla ve dvacátém století velké oživení.

V kapitole *Reakce na historicko-kritický přístup* pak sledujeme, jaký ohlas vzbudily kritické teorie mezi protestantskými a katolickými biblisty, jak se utvářel postoj katolického magisteria od přísných opatření z doby papeže Pia X. až k dnešnímu přístupu Papežské biblické komise a současného papeže. V *Závěru* pak celé pozorování stručně shrneme.

Vzhledem k vybranému tématu má práce do značné míry popisný charakter. Jejím cílem nebylo prezentovat nové teorie, nýbrž podat ucelený pohled na měnící se názor na autorství prvních pěti biblických knih a také snaha o pochopení hlubších myšlenkových kořenů těchto názorů.

Práce má 85 stran a 140 514 znaků.